

Debesuota, diena 50°, naktį 40.
Saulė teka 5:00, leidžiasi 6:37.

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Lithuanian Legation Gr.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVIII

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Balandžio-April 22 d., 1971 m.

Kaina 15c

95

TEISMAS REMIA MOKYKLŲ INTEGRAVIMĄ

KINJOS STALO TENISO KOMANDA PAŽADĖJO GREIT ATVYKTI Į AMERIKĄ

Sportininkų įspūdžiai iš Kinijos

WASHINGTONAS. — Vakar Baltuose Rūmuose lankėsi Graham Steenhoven, Chryslerio automobilių bendrovės aukštas pareigūnas, kuris vadovavo amerikiečių stalo teniso grupei pasaulio pirmenybėse Japonijoje ir vėliau komandai vizituojant komunistinę Kiniją. Steenhoven jau pasiuntė pakvietimą Kinijos stalo tenisistams apsilankyti Amerikoje ir jau gavo iš kinų teigiamą atsakymą. Dabar bus renkamos lėšos ir organizuojamas priėmimas Kinijos sportininkams, nes Amerikos stalo teniso sąjunga yra mėgėjų sąjunga ir savo lėšų nedaug turi.

Amerikiečiai susižavėję gražių priėmimu Kinijoje dabar visokiais būdais rodo savo dėkingumą. Gimnastikos federacija jau pakvietė kinus dalyvauti birželio mėnesį Floridoje vyksiančiose gimnastikos varžybose. Kartu pakviesti ir Rytų Vokietijos gimnastai. Grožio kalnienės rinkimų organizatoriai pasiuntė kvietimą komunistinei Kinijai, prašydami atsistoti Kinijos gražuolė.

Nėra abejonės, kad kinai viską darė, kad amerikiečiai būtų patenkinti. Jie kelias varžybas stalo tenise net pralose, nors galėjo lengvai išlošti, kad tik svečiai nebūtų nusiminę. Amerikiečiai sportininkai pasakoja, kad didžiausia problema buvo — nepersivalgyti Kinijoje. Svečiams buvo siūloma valgyti keturis penkis kart per dieną. Kiekvienas valgytas susidėdavo iš įvairių patiekalų, aštuonių ar dešimt įvairių rūšių patiekalų.

Valstybės departamentas jau išakė savo Tokijo ambasada pasirūpinti kinų sportininkams vizomis, kada jie pareiškė norą atvykti į Ameriką. Atvykimo data dar neiški.

Amerikiečiai iš Kinijos atsivežė įvairiausių įspūdžių. Visi džiaugiasi, kad kinai pasirodė labai draugiški ir nuoširdūs. Visi pastebėjo Kinijos atsilikimą nuo vakarų pasaulio ir vienodas kinų uniformas. Labai įkrito į akis nuolatinis Mao Tse Tungo garbinimas sporto salėse, gatvėse, teatruose ir visur. Vienas amerikietis pareiškė, kad Amerikoje nei Jėzus Kristus nėra tiek šlovinamas, kiek komunistų vadas Kinijoje.

Su sportininkais Kinijoje buvo korespondentai galėjo palyginti buvusią Kiniją su dabartine, nes keli jų yra buvę Šanchajuje ir Kantone seniau. Kinijoje esą labai švaru, nėra mušiu, nėra gatvėse šunų ar kačių, nėra prostitutėlių, tačiau viskas labai pilka, niūru, žmonės skuba savo reikalais uniformuoti tamsiai mėlynais kelnėmis ir "rubaškomis", lygiai vyrai, lygiai moterys. Nepastebėta gatvėse porų, senų ar jaunų. Vyrai atskirai eina savo grupėmis, moterys — savo. Nesimato naujų statybų. Nėra labai turtingų ar labai didelių vargšų. Dabar visi esą vienodai neturtinigi.

Kubos laikysena skiriasi nuo Maskvos

MIAMI. — Kubos diktatoriaus Castro piktai žodžiai prieš Ameriką ir jo pareiškimas, kad Kuba neišsoks geresnių santykių su "jankiais" pasaulio spaudoje yra laikomi nukrypimu nuo didžiųjų komunistinių valstybių linijos. Sovietų partijos kongrese Brežnevas pasakė, kad san-

IS VISO PASAULIO

SAIGONAS. — A. Shau slėnyje, kuris turi 30 mylių ilgumo ir yra komunistų infiltracijos į P. Vietnamą naturalus kelias, jau įvyko aštrių susikirtimų tarp amerikiečių bei vietnamiečių iš vienos pusės ir komunistų dalinių, kurių slėnyje esama du pulkai.

COLOMBO. — Ceylono valdžia ištrėmė amerikietį AP spaudos agentūros atstovą už siuntimą neteisingų žinių apie padėtį Ceylone.

WASHINGTONAS. — Sen. George Aiken pasiūlė pakeisti konstituciją, kad į kongresą kandidatuoti galėtų amerikiečiai nuo 18 metų. Šiuo metu į Atstovų Rūmus kandidatai turi būti 25 metų, o į senatą — 30 metų.

LONDONAS. — Prancūzija ir Britanija nutarė tęsti Concorde lėktuvų gamybą ir siūlyti juos pirkti nuo linijų bendrovėms. Šalia bandomųjų keturių modelių šiuo metu Filto, Anglijoj ir Toulouse, Prancūzijoje yra statomi dar šeši lėktuvai.

PARYŽIUS. — Sovietai pažadėjo atsijusti savo supersoninį lėktuvą TU-144 į Paryžiaus aviacijos parodą, kuri įvyks gegužės-birželio mėn.

WASHINGTONAS. — Grupė Atstovų Rūmų narių, jų tarpe čekigietis Rostenkowski, pasiūlė skirti 30 mil. dol. lėšų vasaros stovykloms, tarp 6 ir 12 m. vaikams iš neturtinių šeimų.

ROMA. — Italijos prezidentas Saragat priėmė kredenciacius iš pirmo komunistinės Kinijos ambasadoriaus Sheng Ping. Italij spaudoje juokaujama, kad ambasatoriaus pavardė kilusi iš "Ping-Pong", kuris šiuo metu taip pagarsėjo pasaulyje, ryšium su amerikiečių-kinų rungtinėmis.

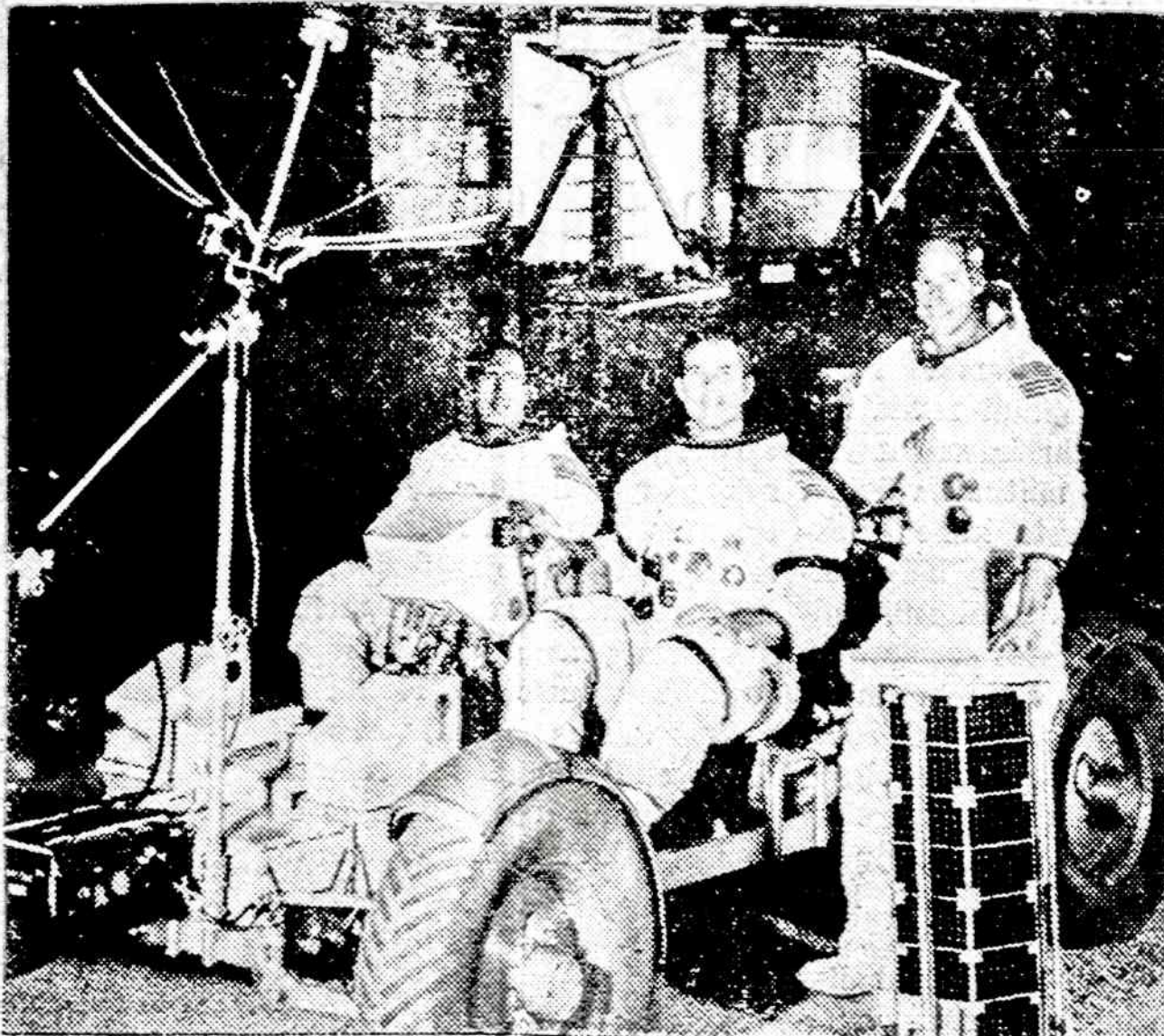
CIURICHAS. — Vienas šveicaras užėmė Austrijos konsulatą pastatą ir laiko vieną konsulato tarnautoją įkaitu, reikalaujdamas virš milijono dolerių.

KURE. — Japonijoje buvo baigtas statyti didžiausias pasaulio tanklaivis, 375,000 tonų "Nisseki Maru". Ta pati bendrovė jau stato dar didesnį laivą — 477,000 tonų.

NEW YORKAS. — Miesto meras Lindsay atleido iš darbo 2,800 miesto tarnautojų, nes nėra pinigų jų algoms. Meras įspėjo, kad daugiau atleidimų gali būti ateityje.

tykių tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos pagerėjimas atitinka abiejų šalių interesus. Kinija irgi kalba apie naują lapą Amerikos-Kinijos santykiuose.

Castro pavadinio prezidentą R. Nixoną demagogu ir pasakė, kad Nixonas neturi teisės tikėtis geresnių santykių su Kuba.

Trys Apollo 15 astronautai James Irwin, David Scott ir Alfred Worden nusifotografavo su Lunar Rover — mažu, baterija varomu automobiliu, kuris vežios du astronautus mėnulyje.

VĖL SUSTIPRĖJO KARO KRITIKAI

Fulbrighto komitetas pradėjo apklausinėjimus

WASHINGTONAS. — Šią savaitę Washingtone prieš Indokijos karą protestuoja buvę Vietnamo kareiviai, kurių suvažiavo iš visos Amerikos apie 1,200. Šeštadienį laukiama didesnių demonstracijų. Kartu su demonstracijomis senato užsienio reikalų komitetas, vadovaujamas sen. Fulbrighto, surengė apklausinėjimus, kurių tikslas esą patarti prezidentui, kaip užbaigti Vietnamo karą. Šiuose viešuose apklausinėjimuose dalyvauja žinomi Vietnamo karo kritikai, vyriausybės oponentai. Tarp žiūrovų yra nemažai "Vietvetų" — Vietnamo veteranų, kurie įvairiais šūkiams pertraukinėja apklausinėjimų eigą.

Sen. McGovern senato komitete pareiškė, kad prezidento palitika Vietnamo atžvilgiu yra dveivėdiška. Jis turįs išvežti visą kariuomenę iki šių metų pabaigos. Jam pritarė ir sen. Mark Hartfield. Kitas — sen. Hartke iš Indijanos neseniai grįžė iš Paryžiaus, kur jis kalbėjosi su komunistų atstovais taikos derybose. Jie pareiškė, kad Hanojus paleistų amerikiečius belaisvius, jei Amerika paskelbtų totalinio pasitraukimo iš Vietnamo datą.

McGovern pasakė, kad "vietnamizavimas" tik garantuos, kad amerikiečiai belaisviai liks savo cėlėse, derybos toliau neis ir priekį, amerikiečiams toliau grįs Vietnamo pavojus ir toliau eis žmonių žudymas.

Illinois sen. Adlai Stevensonas, kuris irgi prisijungė prie Vietnamo karo kritikų, reikalavo komitete, kad prezidentas nesikištų į Pietų Vietnamo rinkimus. Jis siūlė sudaryti 10 kongreso narių komisiją, kuris važiuotų į Vietnamą ir sektų ar Amerikos diplomatai, karininkai bei kiti piliečiai Vietname nesikištų į rinkimų kampaniją ir į pačius rinkimus. Rugsėjo mėn. Vietname bus renkami parlamento nariai, o spalio mėn. — prezidentas. Stevensonas esą įsitikinęs, kad Amerikos atstovai Vietname bandys vėl išrinkti prezidentą Thieu ir jo padėjėją Ky.

Tuo pačiu metu senate apklausinėjimus pradėjo ir sen. Edward Kennedžio vadovaujamas teisingumo komiteto pakomiteis pabėgėlių reikalams. Kennedys pareiškė, kad žmonių kančios Indokinoje nesumažėjo, nors karo veiksmai dabar mažėsi. Kambodijoje esą pusantro milijono pabėgėlių, Laose iš 3 milijonų gyventojų, net 700 tūkstančių yra benamiai. Ligoninės pilnos sužeistų ir luošų.

Sen. McGovern senato komitete pareiškė, kad prezidento palitika Vietnamo atžvilgiu yra dveivėdiška. Jis turįs išvežti visą kariuomenę iki šių metų pabaigos. Jam pritarė ir sen. Mark Hartfield. Kitas — sen. Hartke iš Indijanos neseniai grįžė iš Paryžiaus, kur jis kalbėjosi su komunistų atstovais taikos derybose. Jie pareiškė, kad Hanojus paleistų amerikiečius belaisvius, jei Amerika paskelbtų totalinio pasitraukimo iš Vietnamo datą.

McGovern pasakė, kad "vietnamizavimas" tik garantuos, kad amerikiečiai belaisviai liks savo cėlėse, derybos toliau neis ir priekį, amerikiečiams toliau grįs Vietnamo pavojus ir toliau eis žmonių žudymas.

Kambodija ieško naujo premjero

PHNOM PENKAS. — Valstybės departamentas Washingtone pareiškė, kad Kambodijoje yra sudaroma nauja vyriausybė, pasitraukus gen. Lon Nolui. Iš naujos vyriausybės laukiama mažai pasiekimų. Kitur galvojama, kad Lon Nolas pasitraukė, norėdamas sudaryti naują, stipresnę vyriausybę, kurioje jis ir toliau liktų premjeru. Dar prieš prino Sihanouko nuvertimą gen. Lon Nol buvo įtakings Kambodijos politikas. Jis premjeru buvo 1966 m., po dvejų metų tapo gynybos ministru. Kariuomenės vadu jis buvo nuo 1960 metų.

Svarstant, kas gali tapti Kambodijos premjeru, jei tikrai pasitrauktų Nol, minimi dabartinis vicepremieras gen. Sirik Matak, buvęs premjeras Ngoc Thanh, gen. In Tam ir Kambodijos ambasadorius Washingtone Sonn Voeunai.

Siūlo negaminti greitų automobilių

WASHINGTONAS. — Tautinė transporto Saugumo taryba rekomendavo, kad ateityje būtų nustatytos automobilio greičio ribos, kad jie nebūtų gaminami greitesni, negu legaliai leidžiamas greitis.

Siūloma automobilius gaminti su didžiausiu pasiekiamu greičiu — 95 mylios per valandą. Automobiliumi pasiekus 85 mylias turėtų įsijungti signalas ir blykčiojančios lempos. Išimtis turėtų būti daroma tik policijos mašinoms.

Iš tiesų, kam gaminti automobilius, galinčius lėkti po 150 mylių per valandą, jei greičiausias legalus greitis yra 85 mylios?

Taryba siūlo policijai čiupti tuos vairuotojus, kurie leidžia priekinėje sėdynėje sėdėti daugiau negu trims asmenims.

MASKVA. — Sovietų premjeras Kosyginas ir suomių Karjalainen pasirašė ekonominio bendradarbiavimo sutartį. Sovietai duos suomiams dujų ir elektros jėgainę, o suomiai patatys sovietų Karelijoj lentpūvę.

MOKINIŲ VEŽIOJIMAS REIKALINGAS SUGRIAUTI SEGREGACIJĄ PIETUOSE

WASHINGTONAS. — Negrų organizacijų vadai patenkinti Aukščiausiojo Teismo nutarimu, kad vežioti mokinius į mokyklas (busing) yra ne tik legalu, bet ir pageidautina tose vietose, kur yra tyčia laikomos dvigubos mokyklų sistemos, viena — baltiams, kita — juodiems. Teismas taip pat pareiškė, kad šiaurės miestuose, kur mokyklos yra atskirų rajonų rasinės sudėties išraiška ir atstovauja jų rajonų rasinei sudėčiai, mokinių vežioti nereikėtų. Pietinėse valstijose, tačiau, vežiojimas yra reikalingas siekiant sugriauti dvigubas mokyklas. Vežiojimas tik tada būtų neleistinas, jei jis trukdytų vaikams mokytis, jei maži vaikai būtų vežiami ilgais distancijomis ar jei vežiojimas gręstų vaikų sveikatai.

Reikalauja išmesti bengalų diplomatus

NEW DELHLI. — Pakistano vyriausybė pareikalavo, kad Indija ištrėmtų pakistaniečius diplomatus, kurie užgrobė konsulatą Kalkutoje ir pasiskelbė atstovaujant Bengalų Valstybę. Pakistanas pasakė naują konsulatą vietoje perbėgusio į Bengalijos pusę diplomato Hossain Ali. Naujai paskirtas konsulas yra Mahudi Masu. Pakistano notijoje sakoma, kad atstovybės pagrobimas yra nelegalus ir Indijos atsakymas išmesti iš konsulato bengalus būtų laikomas labai nedraugišku veiksmu.

Indija atsakė, kad jai įstatymai neleidžia jėga ką nors išmesti iš užsienio valstybės atstovybės.

Tūkstančiai bengalų bėga į Indiją, kur pabėgėlių esą jau 200,000. Pakistano kariuomenės giriasi užėmusi dar septynis Rytų Pakistano miestus ir iš savo pozicijų pasienyje užkirtusi kelią indams įžengti į Rytų Pakistaną. Pozicijos sustiprėjusios ir išdavių eilės rėstojančios.

Sovietų daktarai duos priesaikas

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje medicinos studijas baigiantiems studentams bus nuo birželio mėnesio įvestos priesaikos, panašios į Hipokrato priesaiką. Sovietų medicinos žurnalas "Medicinskaja Gazieta" duoda tos priesaikos tekstą. Nauji gydytojai prisiėks laikytis tradicinių etikos taisyklių, neišduoti paslapčių, laikytis garbingų sovietų medicinos tradicijų ir komunistinės moralės principų.

Daktarų priesaika daug dėmesio skiria pareigoms visuomenėi, liaudžiai ir sovietinei valstybei.

Sovietų gydytojų apie 72% yra moterys. Baigę studijas nauji gydytojai paprastai turi atidirbti už gautą mokslą ten, kur valdžia paskiria. Privacio praktikos nėra ir daktarai nėra taip privilegijuoti, kaip vakaruose, ypač Amerikoje. Sovietų gydytojai gauna algas, kurios kartais yra mažesnės už kvalifikuoto darbininko atlyginimą. Praėjusiame komunistų partijos kongrese pats Brežnevas pažadėjo padidinti mokytojų ir gydytojų algas per ateinančius penkerius metus.

MANILA. — Teismas nutėisė Bolivijos pilietį Mendoza keturias metais kalėjimo už pasikėsinimą nužudyti Popiežių, kai jis lankėsi Filipinuose lapkričio 26 d.

Šis Aukščiausiojo Teismo sprendimas tuo įdomu, kad jame teismas, vadovaujamas prezidento Nixono paskirto Warren Burgerio parodė nukrypimą nuo paties prezidento pažiūrų ir nuo teisingumo departamento taisyklių. Tuo Burgeris parodė savo nepriklausomumą nuo Baltųjų Rūmų.

Šiauriniuose miestuose mokiniai miestuose eina į savo apylinkės mokyklas. Jei tos apylinkėse yra integruotos, tai ir mokyklose yra įvairių rasinių mokinių. Pietinėse valstijose pasitaiko, kad greta gyvena vaikai vienas eina į baltųjų mokyklą, o kitas negrų vaikas — į juodųjų. Manoma, kad šis teismo sprendimas padidins įvairių blyžių prieš atskirus švietimo rajonus skaičių.

Aukščiausias Teismas šiuo metu susideda iš dviejų teisėjų, paskirtų prez. Roosevelto, trijų — Eisenhowerio, vieno — Kennedy, vieno — Johnsono ir dviejų — prez. Nixono. Nors respublikonų prezidentų paskirti teisėjai sudaro daugumą, teismas pasisakė už mokyklų integravimą, nors tam pasiekti tektų mokinius vežioti.

Pernai, kaip rašo teisėjas Burger, autobusais buvo vežiojama 18 milijonų vaikų, arba 39% visų viešųjų mokyklų mokinių. Jau 38% negrų vaikų lanko integruotas pietinių valstijų mokyklas, kada šiaurėje tik 27% negrų vaikų yra integruoti.

Pietinių valstijų gubernatoriai ir kiti veikėjai pasipiktino Aukščiausio Teismo sprendimu. Alabamos gubernatorių Wallace pareiškė nenustebęs sprendimu. Jo nuomone, Alabamos bepročių ligoninių įniamiai būtų galėję parašyti geresnį sprendimą. Sprendimas visiškai sugriaušias viešųjų mokyklų sistemą.

Japonų - sovietų derybos dėl vėžių

TOKIJO. — Japonija išsiuntė į Maskvą stiprią delegaciją, vadovaujamą buvusio žemės ūkio ministerio Akagi, derėtis su sovietais dėl žuvinimo teisių šiaurės Ramiajame vandenyne ir Ochotsko jūroje. Tos derybos vyksta jau seniai. Didžiausi ginčai eina dėl jūros vėžių (crabs). Sovietai tvirtina, kad pagal 1958 m. Ženevos susitarimą jūros dugne esantieji vėžiai priklauso sovietams, nors tie vėžiai ir toliau nurępliotų nuo krantų. Japonai tvirtina, kad vėžiai ne tik rėplioja, bet ir plaukioja, todėl juos reikia traktuoti panašiai į žuvis, kurias visiems galima gaudyti.

Sovietai, be to, reikalauja, kad japonų žvejai sumažintų savo kvotas ir neišnaudytų visų vėžių, apsiribodami tik trečdaliu to, ką jie sugavo pernai.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

GALVOS NETURĖJIMAS - AMŽINAS NESULIESĖJIMAS

Visą save prarasi ir vis vien nesuliesėsi, jei savo galvą praradęs būsi. Gyvenimo tiesa

Daug apgavikų naudojasi žmogaus silpnumu visose srityse. Taip seniau tuko iš žmonių vargo baudžiamos, vergijos palaikytojai. Dabar riebią nuomū prakaito visokie pasakėlių — dangaus akų pardavėjai, neva dietinių knygų rašytojai ir žmogaus neišmanymu tunkantieji visokių receptų suliesėjimui siūlytojai. Net ir gydytojas kartais neatlaiko prieš žalius dažus. Užtai mes visi stenkimės ir dirbkime didesniais tiesos pažinimui suliesėjimo, perdidelio svorio numetimo reikale.

Nepadeda saldumynai prieš valgį. Apgavikai pataikauja žmonių silpnumui taip, kaip Amerikos žlugdytojai beždžionžmogius gerai nuteikia su šlykščiais pavaiskais. Štai tie dietiniai niekadėjai siūlo silpnavaliams bei nesiorientuojantiems saldumynus prieš valgį apetito sumažinimui. Girdi, prieš valgį sučiulpsęs tokį ir tokį saldainį, nevalgysi taip daug, kaip įprastai. Tuo būdu bus numestas svoris, tie pardavėjai tvirtina. Jie siūlo savus saldumynus (candy caramels) įvairiai, pagal savo išdarbinio vietovę, pavadintus. Žmonės mulkinami tokiomis pasakėlėmis: girdi, jei cukraus kiekis kraujyje bus pakeltas iki tam tikro kiekio prieš valgį, valgytojas bus jau sotus nevalgęs. Tada, girdi, persivalgytojas neturės jokio vargo atsiskakyti riebių padažų, tortų ir taip pamėg-

to saldaus trečiojo. Atlikus tyrimus pasirodė, kad minėtas tvirtinimas yra nepagrįstas. Consumers Union tyrė vieną labiausiai žmonių vartojamą suliesėjimui siūlomą saldainių rūšį. Vienas tas numetimui svorio siūlomas deginto cukraus saldainis turėjo apie 25 kalorijas. Prekybininkai tokių saldainių siūlo imti po du prieš valgį. Tai maždaug atitinka trims valgomiesiems šaukštams prasto cukraus. Gi tas toks cukraus kiekis labai mažai įtaigoja cukraus kiekį kraujyje. Antrą netiesą skelbia tie prekybininkai: nors ir pakeltų kraujyje cukraus lygį minėti saldainiai, nėra jokio įrodymo, kad tai sumažintų apetitą iki tokio laipsnio, kad persivalgytojas keltųsi nuo stalo nelietęs savo mėgstamų valgijų.

Nepadeda ir vitaminų — mineralų priedai prie saldumynų

Minėtų suliesėjimui skirtų saldumynų pardavėjai į juos įmaišo vitaminų ir mineralų. Pastarieji priedai visai nereikalingi, jei žmogus maitinasi normaliai. O jei jis nenormaliai minta, jokie tuose saldumynuose priedai neatstos normalaus maisto. Čia, matom, visada pralaimi nesiorientuojąs, galvą pametęs persivalgytojas. Užtai niekada nepamiršim tiesos, kad suliesėjimui skirtas maistas yra tūkstanties kalorijų dieta — tvarkingai nustatyta, kad ne-

Vaikų fotografų parodoje išstatytas šis paveikslas, pavadintas "The Big Match".

truktų baltymų, vitaminų ir mineralų. Suliesėjimui reikia apriboti riebiųjų ir saldumynų (krakmolinių, miltinių valgijų). Saldumynu virsta kūne kiekvienas paimtas miltų bei krakmolų trupinys. Užtai suliesėjimui skirtas maistas susideda turi ne iš siūlomų dalių, bet medicinos peršamų patiekalų. Ribotą kiekį šių patiekalų valgyk, ir neturėsi sunkumų su perdideliu svoriu: tūkstantį kalorijų turi sudaryti žaliųjų-geltonųjų lapų daržovės, nugriebtas pienas, pasukos, varškė, kiaušinio baltymai (du pilni kiaušiniai savaitėje), liesa mėsa, tokia žuvis (jei nesergi podagra), vaisiai ir kiek duonos bei javainių (cereals). Šitoks sveikas ir svorio numetimui 1,000 kalorijų kiekyje maistas turi pakankamai mineralų ir vitaminų. Čia jokia laumė neatima jų, užtai nėra reikalo jokių priedinių tu medžiagų kiekių naudoti. Tik reikiama maitintis reikia. Tada jokių saldumynų pagalbos nereikės šauktis — juo labiau, kad, kaip matome, toji pagalba iš tų saldumynų svorio numetimui yra visai negalima.

Apetitą mažinantieji vaistai

Iš visų apgavikų geriausiai verčiasi apetito sumažinimui vaistus parduojantieji. Labiausiai paplitę yra tie apetitą mažinantieji vaistai, kurie jaudina centralinę nervų sistemą. Šitoks sveikas ir svorio numetimui 1,000 kalorijų kiekyje maistas turi pakankamai mineralų ir vitaminų. Čia jokia laumė neatima jų, užtai nėra reikalo jokių priedinių tu medžiagų kiekių naudoti. Tik reikiama maitintis reikia. Tada jokių saldumynų pagalbos nereikės šauktis — juo labiau, kad, kaip matome, toji pagalba iš tų saldumynų svorio numetimui yra visai negalima.

Vienas labiau žinomų tokių vaistų (visi jie gaunami tik su receptu (yra amfetaminas (amphetamine). Įvairūs pirkliai tai chemikalą savaip pavadinę parduodinėja: Benzadrine, Dexamine, Desoxylin, Norodin ir Preludin. Be gydytojo recepto gaunami panašiai veikia vaistai yra phenylpropanolamine. Jie vadinami Regimen, Du-Dol ir kitais vardais.

Apetitą mažinantieji vaistai veikia laikinai. Nėra jokios abejonės, kad apetitą mažina pagal gydytojo receptą gaunami virš minėti vaistai, tik, deja, laikinai. Jie turi būti imami veiklose daržovėse. Bet čia ir prasideda žmogaus vargas. Veiklios apetitui sumažinti tų vaistų (tik su gyd. receptais gaunamų) dozės įvairuoja su kiekvienu žmogumi. Dar to negana — jų pašalinis — negeistinas žmogui veikimas dažnai pasireiškia. Prie tų vaistų žmogaus organizmas pripranta, tada jų tos pat dozės veikimas mažta. Tėra vartoti to vaisto didesnes dozes, kad apturėtum tą patį efektą. Po kelių savaičių ar mėnesių toks pripratimas įvyksta. Tada net padidintos amfetaminų dozės neveikia reikiamai.

Kruopščiai atlikti tyrimai su

tais vaistais. Susekta, kad labai gerai svorio numetimui jie pasitarnauja per pirmą-antrą mėnesį, gydytojui vadovaujant svorio numetime. Čia reikia prisiminti, kad gydytojas turi tvarkyti perdidelį svorį, nežūrint kokiomis priemonėmis mes jį stengsimės sumažinti. Nežūrint kokius vaistus vartosi, turi tarti svorio sumažinimo reikalu su gydytoju. Užtai visos priemonės, įskaitant ir be recepto gaunamų svorio numetimui vaistus, yra nevertos imti į rankas. Tyrimai buvo atlikti metant svorį įvairiais būdais: su vaistų pagalba ir be jos. Numetimo svorio daviniai buvo palyginti. Ir štai kas pasirodė. Visą lėmė paciento nusiteikimas — noras numesti svorį. Tiek vien dieta, tiek su vaistų (bet kokių) priedu žmonių grupės lygiai gražiai metė svorį, jei tik jie ryžosi ir ištesėjo gydytojo nurodymus pildyti. Tie tyrimai su sekė ir dar vieną nemalonų dalyką: amphetaminai sukelia apsinuodymą ir kitus žalingus reiškinius žmogui. Atsiranda burnos sausumas, rūpų uždegimas, padidėja jautrumas, neramumas, nemiga, atsiranda dažnas pulsas...

Be recepto gaunami svorio numetimo vaistai nemažina apetito. Virš minėt be recepto gaunami svorio numetimui — apetito mažinimui vaistai (phenylpropanolamine) mažiau jaudina centralinę nervų sistemą (smegenis). Šio krašto vaistų parduovimą tvarkanti įstaiga (U. S. Food and Drug Administration) leidžia šį chemikalą parduovinėti be recepto (over-the-counter), nes prekybininkai pajėgė tą įstaigą nuteikti — įtikinti, kad patirtinose dozėse (25 miligramai — imant tą kiekį tris kart per dieną) tas vaistas yra ne nuodingas. Bet gerai atlikti (controlled) tyrimai buvo 1959 metais atlikti, ir pasirodė, kad, nurodytuose kiekiuose tai vaistą imant, jis nesumažina apetito. Taigi, kas iš to, kad tas vaistas nurodytuose dozėse yra nekenksmingas, jis ir neveiklus. Tai kam žmonės monyti. Visi žinom, kam visi apgavikai žmones įvairiopai išnaudoja. Tų be recepto gaunamų svorio numetimui pasiūlytų vaistų žinomiausias yra vardu regimen. Jį dabar puola minėta Food and Drug įstaiga ir teismo šiame krašte įstaigos. Puola jos to vaisto gamintojus už melagingą apie tą vaistą skelbimą. 1962 metais minėtų vaistų gamintojai minėtų valdžios įstaigų buvo patraukti teisman, juos kaltinant už apetito sukontroliavimui — svorio numetimui vaistams priskirimą jų neturimos veiklos. Prekybininkai skelbė apie tuos vaistus neteisingas — žmones klaidinančias žinias. New York'e, 1960 grand jury apkaltino minėtų vaistų gamintojų atstovus už neteisingą apie tuos vaistus skelbimą, būk tie be recepto gaunami svorio numetimui vaistai padeda žmogui numesti svorį, net jam dietos neprisilaikant. Tai štai kaip mulkinami mes esam, jei savo galvos neturim.

Per mažai išrinko pajamų mokesčių

WASHINGTONAS. — Amerikos mokesčių inspekcija (Internal Revenue Service) praneša, kad ji rekomenduoja visiems dirbantiems paprašyti darbdavį, kad jiems būtų daugiau išskaičiuojama pajamų mokesčių, nes pernai labai daug kas nesumokėjo pakankamai ir daugeliui teks primokėti dabar, pasibaigus finansiniams metams.

Kansas mieste Distric Court 1960 nutarė, kad Regimen vaistų gaminantieji neteislingai juo reklamuoja — ant bonkucijų neteislingai apie juos informuoja visuomene, kad jie neveiklūs yra ir kad Regimen tabletės kai kuriais atvejais gali būti žalingos žmogui. Kitas Federal judge 1962 metais patvirtino, kad minėti phenylpropanolamine vaistai net dabar tuzine svorio numetimui skirtų vaistų rūšių vartojami ir žmonių perkami, neturi reikšmės svorio numetimui. To protingam užteks.

Visi darbdaviai tuo reikalu gaus instrukcijas, tačiau ir patiems mokesčių patariama pasirūpinti, kad būtų daugiau išskaičiuojama kas savaitę, kad nereiktų vienu kartu sumokėti didesnių sumų.

Sovietai stato Ceylone aerodromą

COLOMBO. — Sovietų Unija pradėjo, kviečiama Ceylono vyriausybės, statyti penkios mylios nuo sostinės Colombo karių aerodromą. Tai bus pirmi sovietų kariniai įrenginiai Azijoje. Sovietai davė Ceylonui šešis Mig-17 lėktuvus, tačiau jiems trūksta modernaus aerodromo. Sovietų technikai jau atvyko. Darbai skubiai prasidės. Ceylono valdžia išsiganod dar visai nepasibaigus sukilimo. Kariuomenė, neturėdama sunkenių ginklų, daugelyje vietovių neatsilaikė prieš tokius pačius ginklais ginkluotus sukilėlius ir turėjo siųsti į kovą prastus helikopterus, iš kurių kareiviai svaidė granatas.

AMSTERDAMAS. — Olandijos policija paleido Amerikos žyda, kuris buvo įtariamas susprogdinęs sovietų prekybos atstovybę. Paaikėjo, kad suimtas buvo nekaltas.

— 1971 m. kovo 2 d. Lietuvos Aštovos m. p. O. Kajeckienė dalyvavo Maroko ambasadoriaus ir ponios Abdessadeq El Ghaoui priėmimo, suruoštame Jū. Didenybės Hassen II-jo dešimties metų viešpatavimo sukakties proga. Tą pačią dieną p. p. Kajeckai dalyvavo dinner pas poniją Bliss Lane, buvusio JAV ministerio Baltijos kraštuose, našlę. Ta proga dalyvavo ir JAV ambasadorius, p. Charles Burke Elbrick, kuris kadaise buvo Baltijos skryiaus pareigūnas Valst. Departamente, o vėliau — Valsybės Sekretoriaus Pavduotojo padėjėjas Europos reikalams. Amb. Elbrick ilgą laiką Brazilijoje buvo revoliucionierių pagroboje. Po nemalonių pergyvenimų buvo operuotas ir dabar sveiksta.

— Tauragnuose, okup. Lietuvoje, atidarytas rašyt. T. Tilvyčio memorialinis muziejus. (E)

HEREFORDAS. — Uraganas Texas valstijoje padarė daug nuostolių ir sužeidė 40 asmenų.

LAGOS. — Nigerijoje po civilinio karo atsirado daug ginkluotų plėšikių. Valdžia paskelbė, kad visi, pas kuriuos bus rastas nelegalus ginklas, sėdės kalėjime 2 metus.

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1860-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir paštu:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Who is this lady?

A Little Orphan Annie.
B. The Jolly Green Giant.
C. The Statue of Liberty.
D. Miss West.

If you picked anything other than C, well, you're in a whole lot of trouble.

Sure, you probably picked the Statue of Liberty. Everybody knows who she is and what she stands for.

Or do they? It's amazing how many of us take this proud lady of the New York Harbor for granted.

We should know that her proper name is "Liberty Enlightening the World." That she symbolizes the triumph of freedom over tyranny. That she is a declaration of our independence.

Of course, we need more than statues to remind us of our freedom. We need action, by each and every one of us.

And that's where U. S. Savings Bonds come in. They help preserve that thing called freedom.

They help make this country of ours economically stronger to tackle some of the problems that face us.

And, buying Savings Bonds can be easy and automatic. All you have to do is join the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month Plan where you bank. And then you can sit back and forget 'em while the money piles up.

So think about the freedoms we enjoy. And think about U. S. Savings Bonds as a way to keep us free.

As for Miss Liberty, well, when you're in New York go up and see her sometime.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4046 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamyte, apie senus laikus, kai aitvarai ir laumės skrajojo po laukus... S. Petersonienė

Poetija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaiviai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėlų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Šimankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasaka, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. R. Špalis, GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. Apraška jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkano viršelis ir iliustracijos. Išleido Dr. Vydyno Fondas, 528 psl. Kaina 4 dol.
7. Jozasa Švaistas, ŽAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikiene. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posma. Eiluoiti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat malone yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

MENININKAMS REIKTŲ ORGANIZUOTIS

Kai po Antrojo karo prasi-
dėjo emigracija į JAV, atrodė,
kad kalnus nuversime laisva-
me krašte. Niekas mums ne-
trūkdė veikti, organizuotis.
Pradžioje, tiesa, kultūrinės
grupės energingai pradėjo dir-
bti. Vieni jau iš tremties per-
kėlė savo ansamblius, kiti čia
susipietė į būrelius pvz. susi-
organizavo Amerikos Lietuvių
Dailininkų Sąjunga, Lietuvių
Menininkų Klubas prie Čiurli-
onio galerijos Chicagoje. Vė-
liau susiorganizavo jaunesnių
lietuvių grupė "Dailė". Iš jau-
nųjų dailininkų dauguma mo-
kėsi šioje šalyje. Buvo laukta
ir tikėtasi, kad ši grupė suruoš
gerų meno parodų nors kartą
per metus. Surengė porą parodų,
o pereinamais metais jau ne-
rengė.

Amerikos Lietuvių Dailininkų
Sąjunga pakrikusi. Iš popie-
riaus gal dar neištrinta, bet
narių nebūti. Josios pirmi-
ninkas yra dail. A. Rūkštelė.
Lietuvių Dailės Institutas buvo
imigravęs iš Vokietijos, fakti-
škai iš Lietuvos, kur jis buvo
suorganizuotas. Ir ši jau nebe
jaunuolių grupė stovi klausimo
ženkle.

Jeigu minėtos menininkų or-
ganizacijos dar yra gyvos, bet
neveiklios, tai jų lyg ir nėra.
Kodėl menininkus apniko to-
kia apatija? Priežasčių tam
"atoslūgiui" gali būti kelios.
Viena, — tai menininkai, kaip
laisvos profesijos žmonės, sun-
kiauti sugyvenami. Antra prie-
žastis, tai menininkai yra indi-
vidualistai, sunkiai priima kito

kolegos nuomonę. Trečia, —
tai "Superiority complex" —
avangardinė vadovybė, kuri
skaldo menininkus. Bet mes
laukiame iš avangardo ne mie-
go, bet darbo — pavyzdingos
kūrybos. Taip. Mes krinkame,
kaip "žydo bitės". Ir amerikie-
čius prislėgė avangardinė liga.
Kiek iš mūsų dailininkų pa-
tenka į Chicago Meno institu-
to parodas, o į Carnegie para-
das — niekas. Apie tarptauti-
nes bienales nėra nei ko kalbė-
ti. Muziejų kuratoriai, kaip dik-
tatoriai, patys nutaria ir pasi-
renka ką nori. Menininkas nėra
laisvas, kaip daug kas ma-
no. Šiandien jis priklauso nuo
"boso", kuris padiktuoja kokį
meną kurti, kokios linijos lai-
kytis — kairės, ar dešinės. Nu-
neši išsmalutuos batus ar su-
plyšusią padangą į parodą, ką
gali žinoti, kuratoriui gal ir la-
bai patiks? (73 Chicago parodo-
je jau buvo padangų.)

Kaip gatvėse, taip ir kultū-
rinėje veikloje "disidentų" ne-
trūksta.
O mes lietuviškai-nabagėliai,
darykime savo. Būkime sąži-
ningi ir išradingi. Ateis laikas,
kada menas sugrįš į normalias
vėžes. Šokiravimais, naujovė-
mis ne menas kūriamas, bet
pataikaujama vadovaujama
politikai.

Mes ruošiamė individualias
parodas, daugiausia Čiurlionio
galerijoje, kurią mes patys ir
įkūrėme. Bet būtų gera, kad
kartą per metus suruoštume
bendrą gerą parodą. Tai nėra
lengva tą padaryti, bet galima,

ŠILEIKIO, COOPER, FABION PARODOS ATIDARYME

Trijų "Musketieriu" parodoje Balzeko muziejuje. Iš kairės į dešinę: Ponia Haydon (Chicago Sun-Times meno redaktorius Harold Haydon žmona), dail. Mikas Šileikis ir p-lė "Sigutė". Nuotr. J. Kasakaitis

Tiktai gėdą padarė

New Delhi, Indijoje kovo 31
d. pasibaigė tarptautinė trimetė
dailės meno paroda, kurioje
amerikiečiai turėjo savo sky-
rių. Dalyvavo 47 valstybės —
didelės: JAV, Prancūzija, Fede-
ralinė Vokietija, Sovietų Są-
junga, Čekoslovakija, Švedija,
Jugoslavija, Indija ir mažytės
valstybėlės Fijai, Sikkim ir kt.
New York Times meno kriti-
kas John Canaday, kuris tą pa-
rodą matė, sako, kad Ameri-
kos skyrius buvęs vienas iš
blogiausių ir savo kraštui pa-
daręs gėdą, o indams įžeidimą.
Jau New Yorko moderniojo
meno muziejuje, taip pat ir
Guggenheim muziejuje buvu-
sios parodos sukėlė žiūrovų pa-
sipiktinimą, kad buvęs masi-
nis pareikalavimas įėjimo mo-
kestį sugrąžinti.

nežiūrint, kad menininkų ideo-
logija skirtinga. Kai Amerikos
Lietuvių Dailininkų S-ga ren-
gė parodas, rengė tik savo na-
riams. Liet. Dailės Institutas
— taip pat tik savo nariams.

Išvada tokia, kad dabar nėra
kaip organizuotis po to, kai
jau buvo susiorganizuoti. Per-
siorganizuoti? Kokių būdu:
mažom grupelėm? Sugriūti
lengva, bet sunku atsikelti, kai
skaudžiai užsigaunama.

Manyčiau, kad reiktų meni-
ninkams burtis, kad visai nepa-
simestume kas sau. Nors klub-
belį sudaryti, kur būtų galima
padiskutuoti, kaip dera kole-
goms. Juk niekur nenubėgsi-
me. Rodos, kol. VI. Vaitekū-
nas buvo pasiūlęs mintį ir kvie-
tė į posėdį.

Šiuo klausimu gal kas pla-
čiau pasisakys? Kolega

BALZEKO MUZIEJUI PENKI METAI

Leidiny susukties proga

Šiomis dienomis pasirodė
gausiai iliustruotas 32 puslapių
Balzeko Lietuvių kultūros mu-
ziejaus informacinis leidinys
anglų kalba — "Progress Re-
port". Viršelyje įdėta mu-
ziejaus didžiojo lango vitražas.
Visą didelio formato puslapį
užima muziejaus prezidento
St. Balzeko Jr. raportas, kur
tarp kitko sako:

"Šis Progress Report skiria-
mas jums susipažinti su mu-
ziejaus veikla, su jo vadovybe,
kad susidomėtumėte seni ir jauni

Indijos parodon dailininkus
pakvietė Moderniojo meno mu-
ziejaus direktorius Waldo
Rasmussen, kuris yra avangar-
do hierarchijos bosas. Be to,
ten buvę pasiūsti technikai, ku-
rie pagal savo išmonę parodą
taip sutvarkė, kad žiopičiau ir
būti negali. Įėjimo į parodą
mokestis tik daugiau priešų
išigijo.

Šios parodos tikslas buvo
supažindinti Indijos žmones su
Europos ir Amerikos meno kū-
ryba. Bet patys indai prašoka
aukščiausiai Amerikos meno ly-
gio. Sovietų Sąjunga su savo
socialistiniu realizmu atrodanti
pasenusi, nuobodi, lygiai, kaip
amerikiečių šaunusis moder-
nizmas be gyvybės. Čekoslova-
kija turėjusi puikių grafikos
darbų. Atkirtis Amerikai toks,
kad publika paroda labiausiai
nusivylė. Tiktai porai studen-
čių, kurios nosyse turėjusios
grandinės amerikiečių sky-
rius patikęs. Meno kritikai pri-
ėję išvados, kad naujovių kul-
tas naujovėm, pagaliau pasiekė
kiaurą dugną. Amerika ir Ve-
necijos Bienalėje praikišo. Bet
šiuo atveju nebuvo suprasta,
ko indai tikėjosi iš amerikie-
čių menininkų. Indija, tai ne
Prancūzija ir ne New Yorko
avangardas.

Buvo padarytos didelės išlai-
dos, o rezultatai nekokie. Įdo-
mu, kodėl Rasmussenas Indi-
jos parodai pasirinko vienuoli-
ką beveik nežinomų dailininkų
naujokų? Juk yra tikrai gerų
ir talentingų žinomų vardu.
Vokietija ir Prancūzija savo
skyriuose išstatė geriausius
savo menininkų darbus, suda-
rydamos savo krašto meno
raidos apžvalgą.

Studentų dailės
paroda
Pirmadienio vakare 7:00 val.
gegužės 3 d. Brighton Parko
bibliotekoje, 4308 So. Archer
Ave., atidaroma Kelly High
School mokyklos studentų me-
no darbų paroda. Publika kvie-
čiama atsilankyti.

— Meno sąvoka yra bendrai
vaizduotės vaisius — skonis ir
prityrimas bei sugebėjimas
kurti. Iš to išplaukia: kokybė ir
rūšis. Žodis "menas" reiškia
kūrybą, kurią verta saugoti
ateičiai.

žmonės. Bet muziejui reikalinga
ir jūsų parama".

Toliau seka Balzeko mu-
ziejaus penkių metų veiklos ap-
žvalga. Prie ilgesnių bei trump-
pesnių straipsnelių įdėtos sky-
rių vedėjų, parodų rengėjų
nuotraukos. Yra Americana
skyrius, kur apščiui surinkta
dokumentinės medžiagos, kny-
gynas, politinių mokslų sky-
rius. Aprašoma jaunimo veika
prie muziejaus, Moterų Gil-
dija ir jos veiklos tikslas. Mu-
ziejus turi platų filatelijos sky-
rių. Nemažai vietos skirta spe-
cialių įvykių bei parengimų
aprašymui. Šešis puslapius už-
ima smulkiu šriftu muziejaus
narių rėmėjų vardai, aukotojų
sąrašas. Paskutiniame pusla-
pyje įdėtas priminimas pirkti
plytą muziejaus statybai. Vie-
na plyta kainuoja \$10.00. Na-
rių rėmėjo metinis mokestis
\$6.00. Amžinas rėmėjas moka
\$100.00. Penkių metų tekmėje
buvo surengtos 32 dailės para-
dos.

Kalėdų ir Velykų proga bu-
vo rengiamos šiaudinių orna-
mentų pamokos ir parodos,
kurioms vadovavo Fr. ir Ponia
Zapoliai. Margučių marginimo
klasėms vadovavo p. U. Astrie-
nė su dukra ir p. Pius.

Balzeko Lietuvių kultūros
muziejus buvo atidarytas 1966
m. birželio 22 d. adresu 4012
Archer Ave. Reikia pripažinti
didelį nuopelną energingam

Stanley Balzekui Jr. netūrint, —
Vaizdinio meno darbai at-
kad jis priistas prie Chrysler-
Plymouth automobilių biznio,
ir jo žmonai Irenai, jog per 5
metus sugebėjo tiek latskefili-
būti ir dviejų matavimų. Taip
plačiu mastu išgarsinti patį
muziejų, kurį gausiai lanko
publika. Kitataučiai domisi lie-
tuvų kultūra. Atsilankę ir pa-
matę muziejų, jo kolekcijas,
knygyną, meno parodas, išsi-
neša gražių išpūdžių.

Muziejaus personalas kas-
dien, nuo 1 iki 4:30 v. p. p. bu-
di. Jie yra J. Kasakaitis, p-lė
Carlson, p. Petrauskas ir kt.

Šių metų birželio 22 d. sui-
na Balzeko muziejų 5 metai.
Muziejaus patalpos pasidarė
permažos publikai ir ekspona-
tams, todėl telkiamos aukos
statymui naujų patalpų.

— St. Xavier kolegijos jau-
nųjų talentų meno paroda tę-
sis iki gegužės 23 d. St. Xavier
kolegijoje yra įsteigta Lituani-
tikos katedra.

— Baroko tapyba pasiekė
savo aukščiausio laipsnio 18-m
šimtmečio Venecijos dailininko
Giovanni Battista Tiepolo fres-
kose. Baroko architektūra kle-
stėjo 17 — 18 amžiuje. Ši puiki
naujo stiliaus architektūra
greit išsiplėtė visame pasauly-
je, su mažesniais ar didesniais
etnografinėmis srityse pakiti-
mais.

— Renesanso dviasia išreiš-
kia ne tik grožį, bet ir tiesos
pažinimą, proporcių raciona-
lumą.

— Graikijos Atikos mokykla
siekė fizinio grožio tobulumą,
žmogaus išaukštinimo.

— St. Xavier kolegijos jau-
nųjų talentų meno paroda tę-
sis iki gegužės 23 d. St. Xavier
kolegijoje yra įsteigta Lituani-
tikos katedra.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia
dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiūšime adresatui, jei pasiū-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną
asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi
jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dė-
dės šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus lai-
kus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis
galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para-
šytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo
bruožus. Jie pradžingus kiekvieną, kas jį atsimeina ir pa-
žinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A.
Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakoji-
mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių švie-
suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS,
Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame-
rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl.,
kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du
didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000 OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apraustai iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.00
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.00
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	Kanadoje:	
Chicagoje ir priemiestuose	metams	\$22.00
metams	pusei metų	\$12.00
pusei metų	trims mėnesiams	\$7.00
trims mėnesiams	vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	Užsieniuose:	
metams	metams	\$23.00
pusei metų	pusei metų	\$13.00
	vienam mėnesiui	\$3.50
	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
	Pilngus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Komunistų partija - didžiausia Lietuvos melžėja

Vakar vienas Vilniuje gyvenantis lietuvis atsiuntė mums oro paštu šių metų balandžio 16 dienos Tiesą. Šį laikraštį leidžia Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir "tarybinė" Lietuvos vyriausybė, o vyriausiu šio dienraščio redaktorium dabar yra po Ameriką kelis metus besisukinėjęs A. Laurinčiukas.

Pradžioje nesusingaudėme, kuriais smetimais šis laikraščio numeris paskubomis mums buvo persiųstas. Nustebimas padidėjo, kai įsitikinome, kad visas laikraščio numeris paskirtas tikti dviem žinioms. Žinoma, kad Lietuva yra nedidelė valstybė ir jos gyventojų skaičius vos siekia tris milijonus, bet ir nedidelėje valstybėje gyvenimas niekad vietoje nestovi. Apdairūs redaktoriai būtų radę ką nors įdomaus pranešti kitiems krašto gyventojams. Bet, matyt, kad du rašiniai jam atrodė daug svarbesni, negu gausių korespondentų atsiųstos ir paruoštos žinios.

Atsiųstoje Tiesoje buvo Antano Sniečkaus kalba, užimanti veiki tris laikraščio puslapius, ir jauno rašytojo Jono Avyžiaus apybraiža, užimanti paskutinį Tiesos puslapį. Komunistų partijos pirmasis sekretorius Sniečkus vadovavo lietuvių komunistų delegacijai, dalyvavusiai komunistų konferencijoje Maskvoje. Grįžęs Vilniui jis sukviė partijos aktyvistus, kad galėtų jiems išaiškinti me tik konferencijos nutarimus, bet ir atsakomingu sovietų pareigūnų duotas instrukcijas. Partijos aktyvistai bandys įtraukti į "naujus didingus žygius" nepalankesnius partijos narius, o šie spaudos, valdžios, policijos ir agitatorių pagalba "naujam žygiui" bandys įtraukti visus krašto gyventojus. Jono Avyžiaus apybraiža liečia melžėją Janiną Domkienę, gyvenančią ir dirbančią "tarybiname" Beinoravos kolchoze, esančiame netoli Radviliškiu.

Pirma perskaitėme Avyžiaus apybraižą, nes jo rašiniuose visuomet gali ką nors naujo rasti. Ja pavaizduota Beinoravos valstybinio ūkio aplinka, ten sutikti žmonės išėjo daug gyvensni, negu kitų korespondentų panašiose apybraižose. Sniečkaus kalbos trafaretinės, pagal tą patį propagandinį šabloną. Perskaičius iš Maskvos parvažiavusio Sniečkaus prieš dešimt metų sakyta ir dabar pasakytą kalbą, mažai skirtumo terasi. Tuo tarpu Avyžiaus kiekvienas rašinys yra šviežias, naujas,

JURGIS JASINSKAS

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

Feljetonas vystosi toliau: "Tuomet CV-ba, kad užkirtus savivaliavimą ir drausmės ardyumą, (knygos "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" autorius ats. pulk. lt. Kazys Ališauskas yra Lietuvos kūrėjas-savanas, Vyčio Kryžiaus Kavalerius, ne vieną kartą dalyvavęs kautynėse už Lietuvos laisvę ir rizikavęs savo gyvybę yra mažiausiai užsipelnęs jo adre-
ma meste kaltinimo "už saviva-

liavimą ir drausmės ardyumą". Ypatingai, jeigu toks nepagrįstas užmetimas daromas iš tų pusės, kurie Lietuvos nepriklausomybės laisvės kovų metu (1919-1923 m.) tupejo nuša-
lėje arba jaukiai šildėsi savo mamos patogiam užpekyje... "pa-
prašę Sąjungos Garbės Teismą pareikšti nuomonę ginčijamais klausimais ir ramovėnui K. Ališauskui uždraudė (knygos au-
torium — savininkui!) kol Garbės Teismo nepasisakys, veika-
lą spausdinti". Ką tik pacituo-

gyvas. Prie šios Sniečkaus kalbos vargu sugrįšime, bet prie Avyžiaus teks sugrįžti.

Avyžius specialiai važiavo į Beinoravą, kad galėtų susitikti su geriausia Lietuvos melžėja Janina Domkuviene. Ji autoriui papasakojo apie sovietinį ūkį ištikusią nelaimę, penkių karvių susirgimą ir jų pakeitimą kitomis žaliosiomis. Ji papasakojo, kad naujos karvės buvo neatmelžtos. Tekę sunkiai dirbti, kad karvės būtų "įvartytos", kaip ji sakė, "į aukštą produkciją". Ji pasakojo:

"Melžėja turinti būti kaip užsuktas laikrodinis. Pusvalandį pavėluosi arba anksčiau išmėsi (tas pats dėl šerimo), sekantį kartą jau ir mažiau begausi pieno. Karvė — tai gamybinė mašina, kurią nuolat reikia stebėti. Įsiklausant į jos motoro ūžesį ir atitinkamai dozuojant degalus, kol pasieksi aukščiausią produkcijos efektyvumą... Pati nesu baigusi mokslo, bet žmogus gyvena ir mokaisi, — kukliai tęsė Domkienė. — O jei sekasi, tai matyt, todėl, kad myliu savo darbą. Bėgu į fermą su džiaugsmu, nors nuo vakarykščio melžimo raumenys dar neatitirpė. Ką ten, vienas malonumas būti melžėja! O kitos sako — katorga. Nei tau šventos dienos, nei atostogų, nei dori išsimiegoti, kai prasideda verslavinimas. Linguoji sau vaga, kaip jungo jautis, kol iškinkys paėsti." (Tiesa, 1971 m. bal. 16 d., 4 psl.)

Gali skaityti visas Sniečkaus kalbas, bet tokio vaizdo, kokį čia nupiešė Avyžius, tose kalbose nerasi. Autorius pačiai melžėjai papasakojo, kad per 15 metų, ji primelžusi 20 metų ilgio, 20 metrų pločio ir pustrėčio metro gylio pieno baseiną. Iš to pieno buvo pagaminta ir iš Beinoravos išvežta 40,000 kilogramų sviesto.

Tiktai perskaitę visą Avyžiaus apybraižą apie melžėją, supratome, kodėl mums oro paštu buvo persiųstas šis Tiesos numeris. Vargšė Domkienė melžė tiktai Beinoravos karves, tuo tarpu iš Maskvos parvažiavęs Sniečkus parsivežė planą, kaip visą komunistų partiją įkinkyti į Lietuvos melžimo darbą. Jis įtikino aktyvistus, kad reikia imtis priemonių ne tiktai pavasario sėjai, bet ir kitiems darbams. Jis stengėsi įkinkyti visą komunistų partiją, kad šiais metais lietuviai ūkininkai išaugintų daugiau javų, priaugintų daugiau galvijų, pagamintų daugiau mėsos ir riebalų, kad krašte būtų daugiau pašaro.

Komunistų partija yra didžiausia Lietuvos turtų ir jos gyventojų melžėja.

Avyžius labai gyvai pavaizdavo, kaip Janina Domkienė Beinoravoje melžia karves. Reikia manyti, kad ateis laikas, kai jis galės taip vaizdžiai aprašyti, kaip komunistų partija melžia visą Lietuvą.

toje Ramovės CV-bos rašto ištraukoje yra vienas (tyčia ar nesąmoningai padarytas) netikslumas: pasakytą — "paprastai Sąjungos Garbės Teismą pareikšti nuomonę ginčijamais klausimais", o iš tiesų tam CV rašte buvo parašyta: "išspręsti žemiau sekančius teises ir drausmės klausimus. Nereikia būti kvalifikuotu ir giliu teisės žinovu suprasti skirtumą tarp "pareikšti nuomonę" ir "išspręsti žemiau sekančius teises ir drausmės klausimus"...

O, o. o! Toliau vis gražiau, juokingiau ir kartu gaudulingai liūdinau...

Ramovės Karių Sąjungos Garbės Teismas, gavęs CV-bos prašymą "išspręsti žemiau sekančius teises ir drausmės klausimus", supranta savaime, visų pirma susipažinę su pačia byla, abiejų suinteresuotųjų pusių motyvais ir pateikta jų abiejų pusių medžiaga bei argumentais; atidžiai viską apsvairstė, išnagrino, išlukštė ir padarė savo sprendimą.

O tas Garbės Teismo sprendimas visiškai nepalankus skundėjui: Išdestytas nuosaikiai, neuzgaunant nei vienos pusės; trumpai, aiškiai atsakyta į visus Centro Valdybos pateiktus klausimus. Bet... ir vėl negerai: "Garbės Teismas, pareikšta nuomone:

— Toleruoja aiškias ramovėno K. Ališausko nusizengimus prieš Sąjungos drausmę (Stat. 23 par.)...
— Garbės Teismo teigimas, kad visi nesutarimai ir ginčai kilo dėl knygos autoriaus teisių nerespektavimo, yra nepagrįstas ir žemiau CV-bos autoriteta." (Bendrasis nr. 100, psl. 4). Užtat kitoje to bendrasio lytyje yra buvę vadai ir lektorai karo mokykloje man ten būnant kariūnu-aspirantu. Vienas mokė topografijos, antras ginklų sudėtį ir jų panaudojimą kare, trečias bene bus buvęs būrio vada, ketvirtas — greimos (II-ros, o man teko būti I-je) kuopos vada ir t. t. Jų ir kitų, Centro Valdyboje esančių išmone kariškute dalykuose ir šiandien tebetikiu ir aukščiausiai vertinu, tik liūdesys širdį kamuoją pastebėjus, kad jie, laiko slinkties taškoje, bus pamiršę jų pačių jauniems kariūnams kartotą taisyklę:

"Kas nori įsakyti, pats pirma turi išmokyti klausyti"...

O kaip elgdavosi mūsų žilos senovės milžinai — kariai? Jie irgi tarpusavy susikivirėdavo, susibardavo, o gal kartais net antausius apsisakaldavo, o tačiau po to, išgėrę po talpu kaušą lietuviško mīdaus, paduodavo viens kitam rankas ir darniai žygiuodavo bendru Lietuvos laisvę saugojančiu keliu.

Jeigu panašus garsas ataidėtų iš Centro Valdybos būstinės, didesnio žiaurumo negalėtų būti ne vien kariams-ramovėnams, bet ir kiekvienam lietuviui.
(Bus daugiau)

Amerikos Lietuvių Tarybos PAREISKIMAS

Atsakydama į pakartotinus paklausimus, Amerikos Lietuvių Tarybos Valdyba pareiškia, kad ji dėl santykių su pavergtos Lietuvos tautiečiais laikosi mūsų veiksmų bendrai priimtų nusistatymų.

Lietuvių Tautos laikymas svetimos jėgos priespaudoje ir griežtoje okupacijoje bei neleidimas pačiai Tautai savo reikalus tvarkyti, sulaukia laisvo pasaulio tautiečių nuo bet kokių ryšių su okupantu istaigomis ir jam tarnaujančiais pareigūnais. Daugelio tokių pareigūnų akla tarnyba svetimiems negali būti suderinta su Tautos daugumos balso ir nusistatymu.

Privatūs šeimyniški santykiai su tautiečiais Lietuvoje sudaro esamose aplinkybėse vienintelį persikirtį lietuvių bendravimo būdą.

ALT Valdyba nemano, kad būtų naudinga ir išmintinga lietuvių suvažiavimus, seimus ir kokius kongresus kviešti "atstovus" iš pavergtos Lietuvos. Jei kas ir atvyktų, tai atstovautų ne pačią Tautą, bet jos pavergėjų režimą. Negalėtų ir jie čia pareikšti balsą, nesuderintą su okupanto siekimais, negalėtų atverti tylinčios Tautos aimanas ir troškimus.

Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta iš organizacijų, siekiančių Lietuvos laisvės, ir atstovaujanti JAV lietuvių, ir toliau be jokių nuolaidų sieks Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą.

Tegul visos Lietuvių jėgos būna sujungtos lietuvių Tautos laisvei atsiekti.

Dr. Kazys Bobelis
Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

NE DARBAS

Ne darbas, kurį mes atliekame, ne naštos, kurias mes pakeiliame, ne rūpesčiai ir sunkybės, kurios mus ištiko, gilias raudulys įspaudė mūsų kaktose ir nelaiku mus susendė, — nereikalingi rūpesčiai ir susikrimtimai, su kuriais mes valkščiame ištisas dienas, visa tai padarė.
O. Swett Marden

— Apsieimi su čigonu gerti, apsiimk ir pasikarti.

VINCAS ŽEMAITIS

VEIDU Į VAKARUS - Į BALTIJOS JŪRĄ

(Etnografinių sienų klausimais)

5

Gal iki šios dienos būčiau tai laikęs grynai vien vokiečių panagermanistų, nauji išmislū. Bet štai neseniai patenka į rankas prof. R. Schmittlein studija "Etudes sur la nationalite des Aestii", Bade, 1948 vol. I. Joje, 80 pusl., randu žemėlapi visai panašų į paminėtą Gr. H. Weltatlas žemėlapius. Jome įrašyta: "XIII amžiaus pradžia (1201). Habitat des peuples baltiques au XIIIe siecle, apres J. C., d'apres K. Būga 1924". Savimi nepasitiekdamas, kreipiausi į su tuo reikalu gerai susipažinęs mano bičiulį J. V. Jis man sako: "Iš tiesų tu mūsų Būgelį būs vokiečiai apstatę. Jis ir daugiau mums žalingų klaidų yra privėlęs. Mat, pagal didelį žmogų — didelės ir klaidos..."

Nutarėmė išsiaiškinti, kaip tai galėjo atsitikti, bet apie tai vėliau.

Dabar noriu pasidalyti su gerb. skaitytojais vienu keistu kuriozu, kurį man teko ką tik skaityti Henriko Tamašausko ruošiamoje išleisti knygoje "Lietuviškasis Pamaris", Labguvos apskritys vietovardžiai rašo: "Hitlerininkams išsiaištiejus naikinoti viską, kas lietuviškai skamba

(Rottet alles aus was litauisch klingt) įvairiems iš kažkurių pasviečių į Mažąją Lietuvą atsibaciusiems kochams (nuo gauliterio paskirto Koch'o pavardės) sunku buvo susigaudyti, kurie vietovių pavadinimai turi būti skaitomi lietuviškais ir todėl keičiami ir kurie galimi užskaityti už prūsiskus, kurių nebuvo numatyta keisti naujais, vokiškų atitinkamų pavadinimais. Tada buvo nusistatyta, jog visos Labguvos apskritys žemės, esančios į vakarus nuo Deimenos, turi būti skaitomos sembų žemėmis, taigi turinčiomis prūsiskus pavadinimus, kurių nereikia keisti į vokiškus pavadinimus. Bet žemės, esančios į rytus nuo Deimenos upės, yra laikytinos lietuviškomis ir čia visi pavadinimai turi būti pakeisti grynai vokiškais pavadinimais".

Taigi vienoje Deimenos upės pusėje lietuviški vietovardžiai vokiečių nacių pakeisti prūsiskais, paliko, o kitoje pusėje tie patys lietuviški vietovardžiai buvo pakeisti vokiškais. Seka aiški išvada: prūsų siena ant Nemuno buvo tik exporto prekė (Ausfuhrware) gliusiem lietuviams ir jų labai "gudriems" kalbininkams bei svetimšaliams, o patys vokiečiai gerai žinojo, kad prūsų siena yra keletas šimtų km. toliau į vakarus, tik jos ir patys tiksliai surasti nepajėgė.

4. Straipsnio apimtis neleidžia per daug gilintis į lietuvių tautos proistorę. Tenka

prisiminti ją tik bendrais bruožais. Reikia tikėtis, kad Gedgaudas ruošiamoje išleisti knygoje "Mūsų praeities beiškant, nuo 3.000 metų prieš Kristų iki Mindaugo laikų", pateiks mums tos tamsios praeities aiškesnį vaizdą. Pirmiausia aš čia pateiksiu truputį duomenų kaip ja vaizduoja paminėtame "pasaulio istoriniam atlas" dabartiniai vokiečių mokslininkai, kurių mokslinių objektyvumą daug kas mūsų papratęs žavėtis ir tikėti. Imkime, pavyzdžiui, atlas pirmąjį žemėlapi 57 pusl.: Die Christliche Welt um 600 (Krikščioniškas pasaulis apie 600 metus po Kr.). Vidurio Europoje prie Baltijos jūros, tarp Oderio - Vyslos upių užrašyta: "Slawische Staemme" (Slavų kiltys); prie vidurio Dunojaus upės "Reich der Avaren" (Avarų viešpatystė), kiek žemiau iki Dunojaus žemupio vėl "Slawische Staemme", net prie Dono - Volgos žemupio, prie Azovo — Kaspijos jūrų užrašyta "Reich der Charsaren". Bet nei puse žodžių nepaminėti lietuviai (aiščiau - baltai), kurių tais laikais gyvenanči plotai nuo Vyslos žemupio apėmė Nemuno — Dauguvos upynus, Dniepro ir Volgos aukštupius (iki įsiveržimo į paskutinius slavų 7 — 8 amžiuje). Iš žemėlapio atrodo, kad aiščių — baltų plotai buvo tušti, niekieno negyvenami, ir šios "tyrus", kaip matyti, iš kito žemėlapi 61 pusl. (Die Slaven vom 7 bis 9 Jahrhundert) įsiveržė slavai. Lietuvių kiltys ir kai kuriuose kituose žemėlapiuose ignoruojamos, arba įrašomos iškreip-

tais vardais, klaidingose vietose ir sieno-

se. Dažnai ir kitų mums artimų kraštų mokslininkai, politinių tikslų vedami, savaip iškraipo ar nutyli mūsų praeities istorinius faktus. Mažas pavyzdėlis: Rusų istorikas B. T. Pašta savo veikalė "Obrazovanie Litovskavo gosudarstva" (Lietuvių valstybės išikūrimas), išleistame Maskvoje 1959 m., tenka pripažinti, gana objektyviai stengiasi laikytis temos, bet štai 14 pusl. rašo, kad Sviatoslav'as Olgovičius 1147 m. nukariauja Smolensko apskritį ir visus prie Protuvos upės gyventojus galindus, "paėmė galindų miestą".

Pašta nuo savęs paaiškina, kad Galindai prie Porotvos būsįj karo belaisviai, paimti karo žygy 1058 m. arba atvesti iš kryžiaus žygio 1147 m. (iš prūsų Galindijos? V. Z.) Jis nutyli, kad taip čia (prie Porotvos), taip kitur visoje dabartinėje Gudijoje nuo senų laikų lietuvių gyvena. Taip pat nieko nesako (ir žemėlapy nerodo) liet. Dainavos — Jotvos srities, gal norėdamas jas laikyti amžinom slavų apgyventu žemėm. Tą patį daro ir lenkų istorikas H. Lowmianski veikalė "Studia nad poczatkami spoleczstwa i panstwa Litewskiego", Wilno 1932 m. Jis nugnyba visą Pietinę Lietuvą, nors kituose klausimuose stengiasi būti objektyvus. Mūsų istorikų uždavinys būtų kritiškai patikrinti ir papildyti jų darbus, kas aiškiau nušviestų ir mūsų pietinių etnografinių sienų aspektus. Būdinga, kad Paštatos veikalas la-

bai plačioje bibliografijoje nepamintetas P. I. Kušnero (Knyšev) veikalas. "Etničeskie teritorii i etničeskie granicy" (išleistas Maskvoje 1951 m.), tame veikalė objektyviai suteiktos pagrindinės žinios apie Mažąją Lietuvą (Kaliningradinskąją oblast). Matyti, dėl vedamos ten niekuo nepamatuotos, imperialistinės rusinimo politikos veikalas imitas iš apyvartos ir uždraustas minėti.

Algirdas Budreckis str. "Kada buvo įkurta Lietuvos valstybė? (žr.: "Dirva" 1966 m. bal 4 d.), davęs duomenų iš priešmindauginių laikų vyriausių kunigaikščių (Algimanto, Ringaudo, Živibunto, Dauspringo) veiklos, iškelia keletą svarbesnių datų: 1162 m. Algimantas sumušė Kijevo karvedį Liaslavą Vasilkaitį ties Gorodecu, 1185 m. Ringaudas nuniokiojo Livoniją, 1203 m. užpuolė Rygą, vyr. kun. Živibuntas 1219 m. pasirašo sutartį su Valuine drauge su atstovavusiai Lietuvai 21 kunigaikščiu. Baigia straipsnį ir vėl tuo pat klausimu: Kada gi buvo Lietuvos valstybės pradžia?

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU-5-6446
Pirma liguos pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telef. PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1-7 val.,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofise telefonas: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MĚŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antrad. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštad.
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtad. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195

Pirma liguos pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195
P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

R. MINER, Naprapath
3150 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Antr., ketv. ir penkt. Tel. 942-1608
7101 W. Hartford, Bridgeview, Ill.
Pirm., treč. ir šeštad. Tel. 425-3050
Val. nuo 10 ryto iki 8 v. vak.
Manipuliacijomis sumažina fizinius
skausmus ir nervų netvarką.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

DETROIT, MICH.
— Vilniaus Krašto — Lietu-
vių Sąjungos pirm. ir Vilko
atstovas Detroito balandžio 17
d. į Liet. namus sukviestą visų
Vlike veikiančių grupių atsto-
vus pasitarimui pakviesti Vliko
Seimą gruodžio mėn. į Detroitą.
Sudarytas toks komitetas: K.
Veikutis, dr. V. Misiulis, dr. S.
Simoliūnas, V. Pauža, A. Norus,
P. Polteraitis, V. Tamošiūnas,
V. Šarka, B. Brizgys ir J. Urbo-
nas.

— Michigan Lietuvių Meni-
ninkų parodos atidarymas įvy-
ko birželio 18 d. Liet. namuo-
se. Parodą atidarė Saulių Są-
jungos pirm. Vincas Tamošiū-

GRADINSKAS
TAIP DAR
NEBUVO:
19" TV TIK \$119.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vietas
jų tikrai pritrūks.

Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 8,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

**DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO**
Valau kilimus ir baldus.
Pilna aprauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

VALERIE KAIRIS
Gyv. 3937 Western Ave., Western Springs, Ill.
Mirė 1971 m. balandžio 21 dieną sulaukusi 84 metų amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Biržų apskr., Vabalinko parapijoje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę dukterė Anna Prantis, anūkę Dianna Carney, jos
vyras Michael, anūkas Robert, proanūkai — David ir Valerie Carney
ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Velionė buvo žmona mirusio Constantine.
Kūnas pašarvotas Lack - Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th
Street.
Šeštadienį, balandžio 24 dieną 10:00 val. ryto bus lydima iš ko-
plyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų
pamaldų bus laidojama Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Valerie Kairis giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pata-
rimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Duktė, giminės.
Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

nas. Parodoje su meno kūriniais
dalyvavo: V. Balydienė — tapy-
ba, J. Baublys — įvairūs medžio
darbai, J. Beržanskytė — kera-
mika ir mozaika, A. Butkūnie-
nė — tapyba, J. Černiauskaitė
— grafika, tapyba ir keramika,
A. Grigaitis — tapyba, J. Jasiū-
nas — audybos menas, A. Jony-
nienė — mozaika, J. Kavaliaus-
kas — tapyba, K. Kodaitienė —
tapyba, S. Petravičienė — kera-
mika, A. Petrauskaitė — ta-
pyba — grafika, A. Stauskas —
portretai, P. Zaranka — tapyba,
R. Zotovienė — tapyba, ir D.
Jurgutienė — tapyba.

— Antano ir Ados Petrauskų
sūnus Viktoras ir jo sužadėti-
nės Petricijos povestuvinė puo-
ta įvyko balandžio 11 d. Liet.
Namuose.

— Debiutančių — abiturien-
tų balius balandžio 17 d. šeštad-
ienį praėjo su dideliu pasiseki-
mu. Dalyvavo dešimt mergai-
čių ir keturi berniukai.

— Mums draugiškų ukrainie-
čių koncertas (dainos ir šokiai)
įvyks balandžio 27 d. Fordo au-
ditorijoje (Jefferson — Wood-
ward), vidurmiestyje.

A. Miežis
**Jaunučių futbolo
komanda laimėjo**

Lith's lietuvių jaunučių ko-
manda žaidė futbolo su Ki-
cker's jaunučių komanda Mar-
quette Parko futbolo aikštėje
balandžio 17 dieną. Išėjus ko-
mandoms į žaidimo aikštę,
lietuviukai pasirodė daug
stipresni už varžovus. Lietu-
viukai yra gerai susižaidę, tu-
ri gerą orientaciją aikštėje ir
gerai persiėmę žaidimo takti-
ka.

Lietuviukai išėjo nugalėto-
jais 7:0 lietuviukų naudai. Įvar-
čius įmušė Henrikas Jenigas
3, Steponas Venclauskas 2,
Algis Krigeris 1 ir Viktoras
Martinkus 1. Linkėtina lietu-
viukams sėkmės ir išvermės
pirmauti sporte. Asta

**Heroino epidemija
kareivių tarpe**

Illinois atstovas kongrese
Morgan Murphy buvo nuy-
kęs su Connecticut kongresma-
nu Robert Steele į Vietnamą
iširti kariuomenėje išsiplėtu-
sios narkotikų vartojimo pro-
blemos. Abu kongreso nariai
pareiškė Saigone, kad hero-
ino naudojimas JAV kareivių
tarpe siekia epidemijos lygį.
Karinė vadovybė sako, kad
tarp 10% ir 15% amerikiečių
kareivių Vietname naudoja he-
roiną. Tas nuostimtis reiškia,
kad apie 40,000 amerikiečių
įprato į heroiną. Perna 90 ka-
reivių mirė paėmę per didelę
dozę.

Atstovas Murphy papasako-
jo, kad ir jam Saigono gatvė-
se kelis kart vietnamiečiai siū-
lė pirkti heroino. Jis mano,
kad korupcija Vietnamo va-
dybėje nemažai prisideda prie
šios problemos išplitimo.

**Doasinininkas švietė
Northwestern studentus**
Northwestern universitete
viena studentų korporacija su-
galvojo pakviesti boksininką
Muhammed Ali (Cassius Clay),
skaityti paskaitos apie "Gyve-
nimo tikslus". Nors Ali nėra
baigęs net vidurinės mokyklos,
rengejai tikėjosi didelės mi-
nios žmonių, kurie sumokėtų
po pusantro dolerio už mal-
numą išgirsti boksininką.

Paaiškėjo, kad "filosofas,
poetas ir oratorius" Ali suvilio-
jo į salę tik apie 400 studentų.
Rengėjai jam turėjo sumokėti
1,500 dol. už paskaitą ir turi
nemažai nuostolių, kuriuos
padengti reikės patiems ren-
gėjams.

Boksininkas Ali pasakė stu-
dentams, kad turtai neatneša
laimės, jis pats tačiau gyvena
195,000 dolerių vertės namuose
ir važinėja 35,000 dol. ver-
tės Rolls Royce automobiliu.
Jis turįs kelis tokius automo-
bilus, kurių visi kainuoja
\$80,000 dol.

**Vėl atidarė
negrų mokyklą**

Vienintelė negrų katalikų
privati mokykla 119 S. Central
gatvėje laikinai buvo išgelbe-
ta nuo uždarymo. Arkivysku-
pija davė mokyklai 7,500 dol.
mokytojų algoms sumokėti, o
tėvai sumokėjo skolą už mo-
slą, surinkdami dar 6,000 dol.
Tėvai išrinko specialų komi-
tetą, kuris vaikščiotų pas
mokinį tėvus ir reikalautų
atsilyginti už vaikų mokymą

**Neleis studentams
perimti valdžią**

Illinois seimo rinkimų ko-
mitetas patvirtino įstatymą,
kuris neleistų studentams to-
kiose vietovėse, kaip Urbana,

Champaign, Bloomington, Nor-
mal, Macomb ir Charleston,
perimti miesto tarybų rinki-
mų kelių. Leidus 18 metų
amerikiečiams balsuoti atsi-
rado pavojus, kad "studentų
miestuose" valdžias perimtų
patys studentai, kaip jau atsi-
tiko Kalifornijoje, Berkeley
mieste.

Priimtas įstatymas sako, kad
studijavimas Illinois universi-
tete dar nepadaro studento tos
vietovės gyventoju. Studentas
gali atlikti balsavimo pareigą
savo gyvenamame mieste, iš
kur jis kilęs, kur gyvena jo
tėvai.

Miestelių valdžios bijojo,
kad studentai patekę valdžion
gali paskelbti įvairiausių
įstatymus, už kuriuos turėtų
užmokėti nuolatiniai tų vieto-
vių gyventojai.

**KAIP SENOVĖS LIETUVIAI
GYVENO**

Pirmieji ratai kalnėnų ir žė-
maičių buvo ant dviejų tekinių,
šlužiais vadinamų, ant kurių ja-
vus ir šieną iš pievų vežė bei į
kelią keliavo; nesgi kitokių ra-
tų negalėjo dėvėti dėl ankštū-
mo ir šlapumo kelio. Piautuvus,
dalgius ir grėblius dėvėjo tokius
pat, kaip šiandien regime dėvi-
mus, tikrai ne gelžies, bet me-
džio noragais ir virbalais.
S. Daukantas (iš Būdo)

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

★
— Chicago: Lietuvių Suvalkiečių
Draugijos cilinis narių susirinkimas
įvyks penktadienį, balandžio 23 dieną,
Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43
St., lygiai 8 val. vak. Po susirinkimo
vaisės ir šokiai, grojant Jurgio Jo-
nisko orkestrui. Nariai prašomi kuo
skaitlingiau dalyvauti, nes yra
svarbių reikalų aptarti.
Eugene Strungys, nut. rašt.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Mūsų sąjungos veikėjui JONUI TALA-
LUI, žmonai mirus, nuoširdžiausią užuo-
jautą reiškia

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų
Sąjungos Centro Komitetas

A. A.
ONAI TALALIENEI
mirus,

Jos vyrą, Teisininkų Draugijos Centro valdy-
bos narį Joną Talalą ir artimosius nuošir-
džiai užjaučia

Lietuvių Teisininkų Draugijos
Centro Valdyba

A. A.
ALEXANDER J. ŽUKAUSKAS

Mirė 1971 m. balandžio 20 dieną, 1:45 val. popiet, sulaukęs 86
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Kruopių parap., Šlip-
šių kaime.
Amerikoje išgyveno 68 metus.
Paliko nuliūdę žmona Helen (Valentilytė), dvi dukters — Mil-
dred ir Elaine, sūnus Algird, marti Angelina, svogerka Paulina Rad-
vil ir jos šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Šeštadienį, balandžio 24 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų
pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alexander J. Žukauskas giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskuti-
nį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, vaikai, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-3600.

help your
HEART FUND
help your HEART

Help Keep
Our Economy
Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0434

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gelės ir vainikai antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

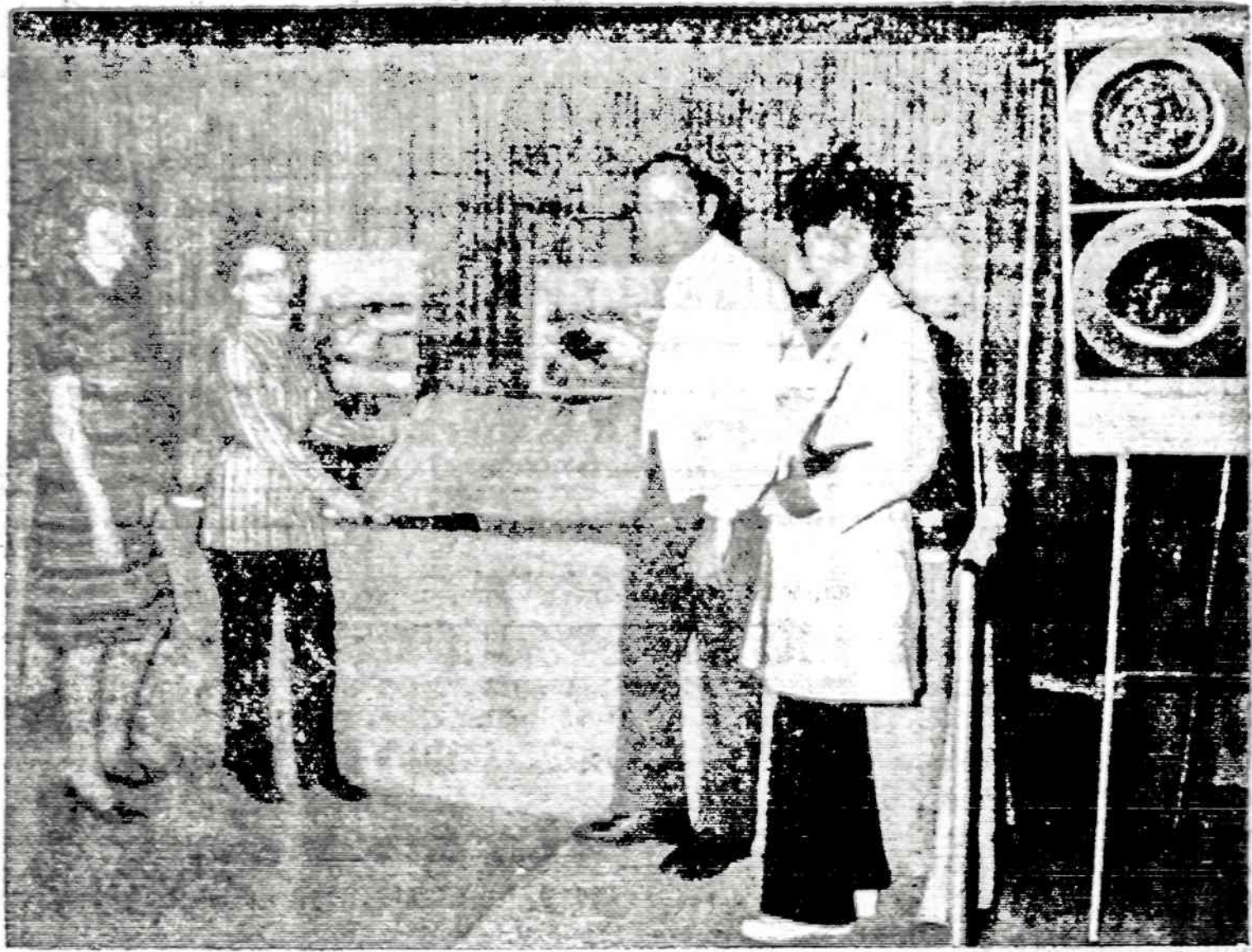
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**STEP. C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)**
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COmmodore 4-2228
South Holland, Illinois

Prie Naujienų kiosko atvyko Joseph M. Judickas Jr. su žmona (dešinėje) ir panelė Izolda Snarskytė, Ford City visuomeninių santykių įstaigos sekretorė. Pačioje kairėje stovi penia Christine Austin, prižiūrėjusi kioską. Ilgus metus Juozas Judickas dirbo Naujienose, o dabar jo sūnus apžiūrėjęs tėvo rinktą 1923 metų Naujienų kompleksą.

Sėkminga Chicago Lietuvos Savaitė

Ford City Centre buvo su-ruošta sėkminga ir visiems naudinga Lietuvos Savaitė. Tūkstančiai žmonių apžiūrėjo Amerikos Lietuvos Tarybos genocido parodą, lankė Naujienų, Zapolio, Balzeko, filatelis- tų, Draugo ir kitus status.

Prie Naujienų, kaip prie paties seniausio ir plačiausio skaitomo lietuvių dienraščio, visą laiką buvo didelės žmonių grupės. Vieni domėjosi Naujienų išleistomis knygomis, kiti vertaliojo senus Naujienų kompleksus, tretieji gerėjosi Miko Šileiko paveiks- lais. Didžiausia, žinoma, atrak- cija buvo Edvardo Butkaus pastatytas lietuviškas namas ir aptvertas kiemas. Dar prieš porą dešimtmečių velionis But kus išpaušė ažuolinę tvorą ir sukirto tikrai gražų turtingo lietuviško ūkininko gyvenamąjį namą.

Amerikiečiai fotografai ke- liais atvejais fotografavo But- kaus namą ir visą kiemą. Lie- tuvoje Butkus gyvenęs ir au- ges menkutėje bakužėje, bet jam labai anksti teko dirbti greta tėviškės esančiame stam-

bus vaizdas, ką lietuviai iš- gyveno įrėpiojus meškai į gimtinę jų kraštą...

Vieni trumpai padėjo lie- tuviams, o kiti jais net susiža- vėjo. Kelionis kitataučių nu- taikomomis norime ir su skaito- jais pasidalyti, kad jie žinotų amerikiečių nuomones apie Amerikos lietuvius.

Sakykite, kiek lietuvių yra Chicagoje? — paklausė norvegas William Olson, ap- lankęs visus kioskus, atidžiai apžiūrėjęs genocido parodą ir pavertęs senus Naujienų kom- plektus.

Lietuvių apskaičiuoja, kad su atvykusiais ir jau Ame- rikoje gimusiais, Chicagoje ir jo priemiesčiuose yra apie 120,000 lietuvių. — jam buvo atsakyta ir dar pridėta: — Tik sliū žinių neturime, bet mano- me, kad toks skaičius bus ar- čiausias tiesiai. Gali būti ir daugiau, bet mes laikomės šit- tokio skaičiaus.

Septynių milijonų mieste, tai yra maža grupė, o vis dėl- to jūs pajėgėte padaryti didelį darbą, pasakė norvegas. — Surošyti tokią parodą, viską tvarkingai išdėstyti, tai labai didelis darbas. Krautuveje gražiai prekes išdėstyti daug laiko užima, o ką jau bekal- bėti, kai reikia surinkti ir su- derinti tiek daug įvairių fak- tų...

Ilgai užtruko, kol parodą paruošė, — jam buvo atsaky- ta, — bet dabar amerikiečiai gali vaizdžiau, daug laiko ne- praleisdami, susidaryti išpu- dį, kas pavergtai lietuvių tau- tai teko išgyventi. Yra išleista viena kita knyga, bet ją reikia pirkti ir skaityti, o kas dabar tokiais dalykais užsiima? Visi nori žinias skubiai įsigyti. Fotografijos ir trumpi parašai geriausiai šitokias informaci- jas gali duoti...

— Bet jūs ne tik parodą su- ruošėte, — pastebėjo norve- gas. — Aš matau, kad jūs lei- džiote lietuviškas knygas, ir spausdinate laikraščius. Tai yra labai gražus ir didelis dar- bas. Norvegai mėgsta knygas skaityti, bet knygas mes užsi- sakome iš Norvegijos. Pačioje Norvegijoje žmonės daugiau skaito, negu Amerikoje. Ten jie turi daugiau laiko, o čia mes laiko mažai turime. Bet matau, kad lietuviai ir kny- gas čia spausdina...

Jūs galite Norvegijoje knygas spausdinti, o mes ne- galime to daryti. Lietuva yra okupuota, o Norvegija yra laisva. Lietuvoje rusai pagro- bė visas lietuvių spausdines, pagrobė popierinius dirbtuves ir viską labai griežtai kontro- liuoja. Rusai pastato žmogų makulatūrai surinkti ir sunai- kinti, kad nedingtų bent vienas popieriaus svaras. Rusams cenzoriai nereikalingi, jie kontroliuoja visas spaudos mašinas ir popierius, o cenzo-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

LPN's — RN's
ALL SHIFTS
EXCELLENT SALARY AND
EXCELLENT FRINGE BENEFIT PROGRAM
Evergreen Garden
Nursing Home
9125 So. CRAWFORD
CONTACT — MISS BEE
636-3080 — 239-3080

rius jie įstatė į laikraščių re- daktijas.

Man tas ir į galvą neatėjo, — pareiškė norvegas. — Aš girdėjau, kad su rusais joks bendras darbas neįmanomas, bet vis dėlto aš niekad nema- niau, kad toks mažas lietuvių skaičius Amerikoje galėtų leisti dienraščius, savaitraš- čius, spausdinti tiek daug įvai- rių knygų ir surengti tokią kul- tūringą parodą. Mes, norvegai, tokio darbo nepajėgume at- likti, o gal ir nemokėtume... Ką aš šiandien čia mačiau, tai mano akyse lietuvius pastatė žymiai aukščiau kitų tautų, su kuriomis mums visiems čia tenka dirbti ir gyventi...

Reporteris

TRUMPAI

Inž. Kazys Oželis, kuris Chicago Lietuvos Operai yra daug nusipelnęs savo darbais, ar tai režisuodamas operas, ar vadovaudamas scenos dar- bams, ar apšviestas spektak- lius, atėjo į pagalbą ir ju- biliejinės "Traviatos" pasta- tymui, kurio spektaklius mes tuoj išvysime. Jis yra Chica- gos Lietuvos Operos šio sezono vyriausias scenos reikalų va- lovas.

Antanas Krulkys išvyko kartu su švogeri ir jo žmona nuolatiniame gyvenime į Hot Springs, Ark. Jis yra jau pen- sinkas. Dirbė geležinkelio bendrovėje. Darbe ir visuome- nėje A. Krulkys yra draugiš- kumo bei gero sugyvenimo pa- vyzdžiu.

Lietuvių inžinierių ir Ar- chitektų sąjungos New Yorko skyriaus susirinkime prof. Vy- tautas Kavolis skaitys paskaitą apie "Revizionizmą šiandien". Susirinkimas rengiamas gegu- žės 8 d., šeštadienį vakare Dr. J. Bilėno namuose, Huntington, L. I., N. Y.

Dr. Jono Bilėno straipsnis įtrauktas į I. R. Ceunter measu- res konferencijos programą. Konferencija vyks balandžio 21 ir 22 d. Illinois Technologi- jos Instituto Research Institute, Chicago, Ill.

Televizijos, radijai, pate- fonai: viso 60 įvairių modelių. Sumažintos kainos nuo balan- džio 19 d. Dabar geriausia pro- gą nusipirkti už žymiai pigesnę kainą. Motinos diena, Tėvo Dienai, vestuvėms, mokslo pa- baigtuvėms patartina pirkti da- bar, kol toj atpigintoj grupėj pa- sirinkimas geriausias. Tie žy- mūs atpiginiai galioja Gra- dinsko krautuvej, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., tel. FR 6-1998. (Pr)

Chicago Lietuvos Opera, minėdama savo veiklos 15 metų sukaktį, ir prisimindama Lietu- vos Valstybės Operos 50 metų jubiliejų, stato Verdi operą TRAVIATĄ gegužės 1, 2 ir 8 die- nomis Marijos mokyklos audi- torijoje. Visų trijų spektaklių bilietai yra Marginiuose, 2511 W. 69 St. Tie, kurie yra užsisek- bilietus anksčiau ir prašę palai- nuoti, prašomi iš Marginių juos išsiimti iki šeštadienio, balan- džio 24 d. vakaro. Po šios datos neatsiimti bilietai bus perleisti kitiems. Marginiai bus atidaryti ir šį sekmadienį nuo 10:00 val. ryto iki 1:00 val. p. p. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

LPN's — RN's
ALL SHIFTS
EXCELLENT SALARY AND
EXCELLENT FRINGE BENEFIT PROGRAM
Evergreen Garden
Nursing Home
9125 So. CRAWFORD
CONTACT — MISS BEE
636-3080 — 239-3080

TIPIST
Full time.
NORTHWEST MAILING
SERVICE
4834 ARMITAGE
Call 237-2264

TIPIST - SECRETARY
for engineering firm in
Park Ridge.
Call for appointment.
297-6120
Salary open.

TIPIST — DICTAPHONE
Will train excellent typist for
legal dictaphone work.

For appointment phone
FI 6-5800

CLERK — TIPIST
1 GIRL OFFICE
INDUSTRIAL STEEL &
WIRE COMPANY
3559 W. PALMER
Chicago Ill. 772-4848

SECRETARY
For Regional Sales Office, 3 men,
most always out of the office. Much
Phone contact. Office now in Evan-
ston, relocating shortly at O'Hare.
Products sold are heat exchange equip-
ment. Typing and shorthand skills
necessary. NO AGENCIES PLEASE.
MR. PRISBY — 465-1833

HOUSEKEEPER
WITH CHILDCARE
Live in. Suburban home, 2 doctors.
1 child age 2½. 5 days per week, ex-
p. free room & board. Some Eng-
lish necessary, must love children.
Must be mature, dependable, recent
references required.
282-7357 after 8 P. M.

SECRETARY
Park Ridge office. Steamship office
has interesting position for accurate,
dependable and fast typist. Better
than average pay and benefits.
North Side.
696-0880

SECRETARY
Small Evanston Hospital needs a
Secretary with good stenographic and
typing skills. Monday - Friday 8:30
to 5:00. Excellent starting salary.
Contact Mrs. SHIRLEY SESS —
869-5400, ext. 61.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

280 AKRU GALVIJU UKIS
Siaurės Minnesotoje. Geri ūkio gro-
biai, gera žemė, modernus gyvena-
mas namas už mažiau kaip \$100 už
akrą. Grynais tuo galima perimti.
Skambinti savininkui 647-6851.
GEO. GEERDES,
KELLIHER, MIN. 56650

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

CIGEROJ — gerame biznio rajone, ge-
rom sąlygomis išnuomojama naujai iš-
dekoruota užleiga su moderniais
įrengimais. Teiraukitės tel.: 652-5121

FULLY EQUIPPED
BEAUTY SHOP
FOR SALE
Established 6 years, forced to sell due
to illness. No reasonable offer
refused.
CALL 434-2005

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

VIESAS IŠPARDAVIMAS
vykdomas Galila Mizrahi moterų.
6211 No. BROADWAY
Šeštadienį, balandžio 24 d. nuo 8:30
ryto. Sekmadienį, balandžio 25 d.
9 val. ryto. — 10 v. v.
Dauguma daiktų yra nauji.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

4 AND 3½ ROOM
APARTMENTS.
NEWLY DECORATED
Stoves and refrigerators.
\$130—120 per month.
Adults. No dogs.
472-8737 or 338-1024

SKAITYTI "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSMIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

NAMŲ IR BIZNINŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PAVASARIO PLANAS
GRAZUS LOTAS Marquette Parke.
AKIM NETIKESITE kaip gražus 3
butų mūras Marquette Parke. Čia
viskas yra: 6—4 ir 3 kambarių butai,
\$35,500. Vertas daugiau.

AR 14,000 DOL. PAJAMŲ kasmet
nėra turtais iš apnuojamų apartamentų
mūro gerą vietą su lengva pas-
kola? Kaina 76,900.

9 KAMBARIŲ pajamų mūras, nau-
jai sutvarkytas. Gražus, ramioj gat-
vej. Kaina \$19,000.

GRAZI 15 METŲ REZIDENCJA.
6 kambarių mūras, 2 vonios, naujas
garažas, nrietas Zaitėji Marquette Parke,
2 BUTŲ tvarkingas mūras, 2 auto
garažas, \$29,500.

TVIRT 2 MORAI Brighton Parke
viš 516,000 pajamų metams. Su nu-
aida už \$51,000.

4 BUTŲ MŪRAS naujas gazu šildy-
mas gera vieta. Rimtam pirkėjui,
vertas \$44,000.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šilima ga-
zu, alumininiai langai, 2 automobilių
garažas, Marquette Parke. Tik
\$28,900.

3 MIEGAMŲ apnuojus mūras. Ši-
lima gazu, alumininiai langai, centrinis
šildymas, 2 automobilių garažas,
71-mos ir Troy apylinkėse. \$29,000.

1½ AUKŠTO apnuojus mūras.
Radiant šilima gazu, alumininiai lan-
gai, 2 automobilių garažas, netoli
Marquette Parke bažnyčios. \$33,000.

4 MIEGAMŲ mūrinis. Karšto
vandens šilima gazu, 2 auto garažas,
Marquette Parke. \$23,500.

12 BUTŲ 4 metrų mūras. Radiant
šilima gazu, alumininiai langai, 12
automobilių pastatvi vieta. Platus
sklypas. Virš \$24,000 pajamų me-
tus. Pietvakarių priemiestyje. —
\$175,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

PAIKIMAS. Gražus šviesiu plytu 7
kambarių mūrinis. Nauja karšto van-
dens gazu šilima, gera potvirnio kon-
trolė, 2 mašinu mūro garažas, Mar-
quette Parke. Tik \$22,500.
Tel. 471-0321.

SAVININKAS PARDUODA
namą ant 67x190 pėdų sklypo. Dide-
lis miegamasis viršuje, kitas pirma-
me aukšte. Didelis saltonas, valgo-
masis du priegonkiai, plyteliu vonia,
beismanas, 2 mašinu garažas.
Tik virš 30,000 dol.
Tel. 447-6291

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus vi-
sų rūšių namus apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Irengiu vandens boilerius ir
stogu rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuoti
Apskaičiavimai nemokamai.
Turite leidimus dirbti mieste ir
užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
naujus ideidame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-
me. Nudažome namus iš lauko ir at-
leikame "tuckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.
S k a m b i n k i t
LA 1-6047

IKAINAVIMAS veitui, kreipkitės bet kada

BIZNIERIAL KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIĄ
PASISEKIMĄ BIZNJEJE

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo
9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių,
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAL.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai Certifikatai.
E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo
įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209